



Forsvarsdepartementet

# Grunnlag for anbefalingen om å nedlegge Andøya flystasjon

*- møte med Andøya kommune & tillitsvalgte*



**Prop. 151 S**

(2015-2016)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Kampkraft og bærekraft  
Langtidsplan for forsvarssektoren



# Agenda

- Strategisk og operativ begrunnelse for basen på Evenes
- Nedbryting av investeringskostnader
- Helhetlig kostnadsbilde
- Grunnlag for kostnader tverrvindbane og støytiltak
- Avhendingsverdi og saneringskostnader

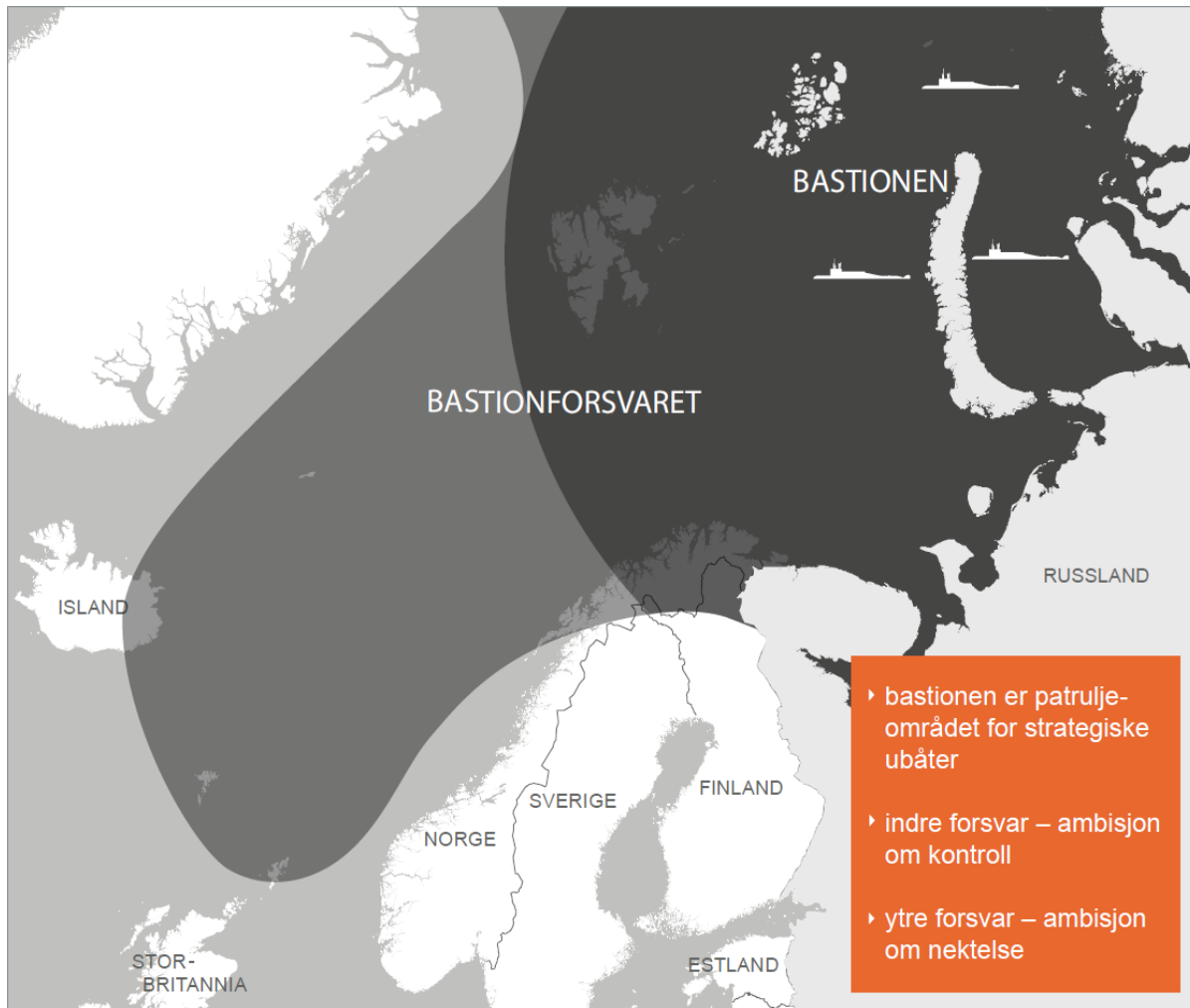
-----

- Vurderinger av distriktsmessige konsekvenser
- Omtale av ATC i ulike rapporter
- Vektlegging av alliert aktivitet i LTP og i S.Ø.analyse
- Oppsummering
- Spørsmål?

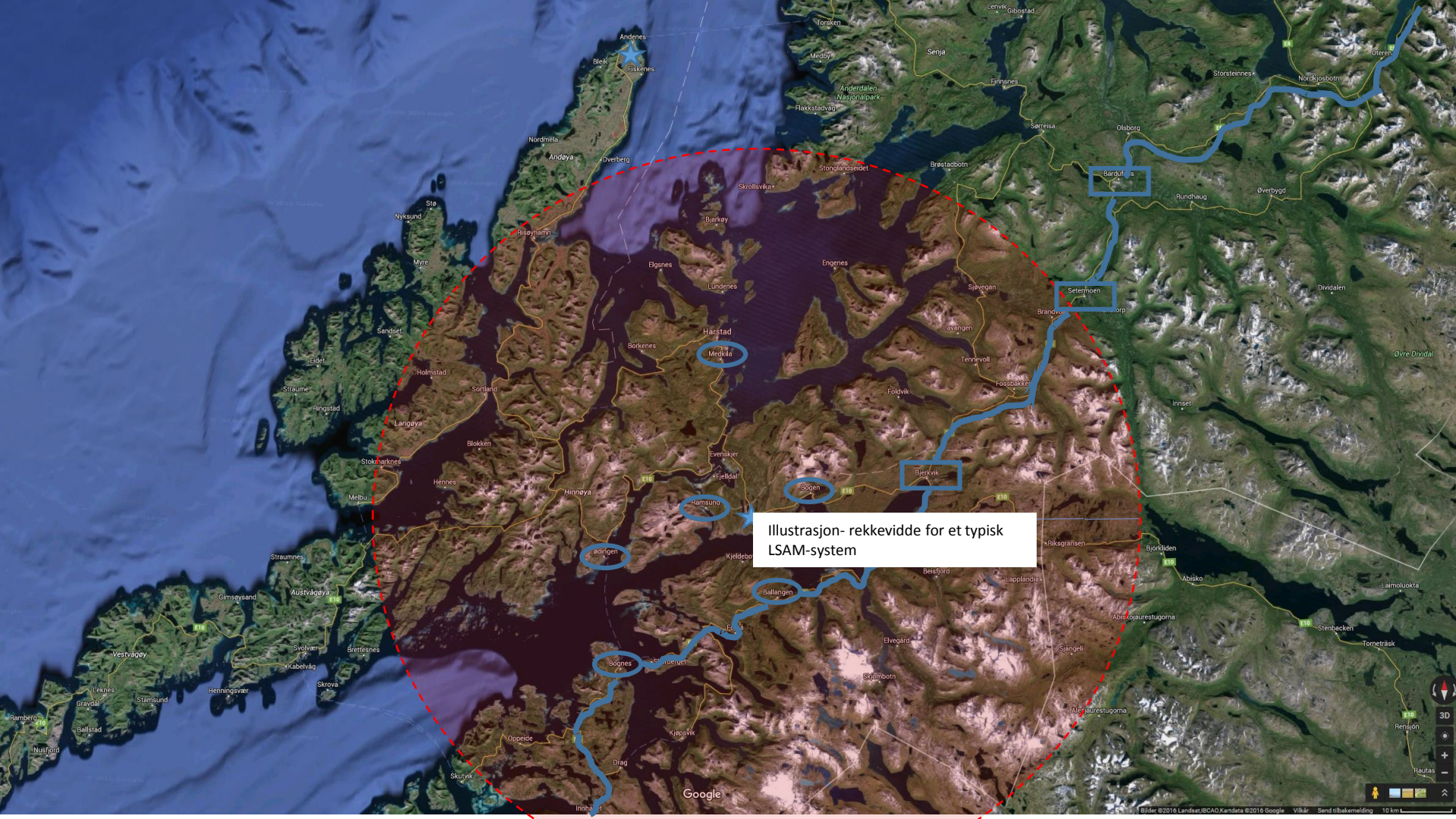


# Endret trusselbilde





- bastionen er patrulje-området for strategiske ubåter
- indre forsvar – ambisjon om kontroll
- ytre forsvar – ambisjon om nektelse



Illustrasjon- rekkevidde for et typisk LSAM-system

Andenes

Biskenes

Nordmøla

Andøya

Overberga

Stø

Nykynd

Myre

Sandset

Eidet

Straume

Rinostad

Holmstad

Sorland

Langøya

Blokken

Stokmarknes

Melbu

Hennes

Straumnes

Gimsøysand

Austvågøya

Bretteanes

Skytnes

Kabelvåg

Henningvær

Vestvågøy

Leknes

Gravdal

Stamsund

Ballstad

Blekik

Nordmøla

Andøya

Overberga

Stø

Nykynd

Myre

Sandset

Eidet

Straume

Rinostad

Holmstad

Sorland

Langøya

Blokken

Stokmarknes

Melbu

Hennes

Straumnes

Gimsøysand

Austvågøya

Bretteanes

Skytnes

Kabelvåg

Henningvær

Vestvågøy

Leknes

Gravdal

Stamsund

Ballstad

Blekik

Nordmøla

Andøya

Overberga

Stø

Nykynd

Myre

Sandset

Eidet

Straume

Rinostad

Holmstad

Sorland

Langøya

Blokken

Stokmarknes

Melbu

Hennes

Straumnes

Gimsøysand

Austvågøya

Bretteanes

Skytnes

Kabelvåg

Henningvær

Vestvågøy

Leknes

Gravdal

Stamsund

Ballstad

Blekik

Nordmøla

Andøya

Overberga

Stø

Nykynd

Myre

Sandset

Eidet

Straume

Rinostad

Holmstad

Sorland

Langøya

Blokken

Stokmarknes

Melbu

Hennes

Straumnes

Gimsøysand

Austvågøya

Bretteanes

Skytnes

Kabelvåg

Henningvær

Vestvågøy

Leknes

Gravdal

Ballstad

Blekik

Nordmøla

Andøya

Overberga

Stø

Nykynd

Myre

Sandset

Eidet

Straume

Rinostad

Holmstad

Sorland

Langøya

Blokken

Stokmarknes

Melbu

Hennes

Straumnes

Gimsøysand

Austvågøya

Bretteanes

Skytnes

Kabelvåg

Henningvær

Vestvågøy

Leknes

Ballstad

Blekik

Nordmøla

Andøya

Overberga

Stø

Nykynd

Myre

Sandset

Eidet

Straume

Rinostad

Holmstad

Sorland

Langøya

Blokken

Stokmarknes

Melbu

Hennes

Straumnes

Gimsøysand

Austvågøya

Bretteanes

Skytnes

Kabelvåg

Henningvær

Vestvågøy

Ballstad

Blekik

Nordmøla

Andøya

Overberga

Stø

Nykynd

Myre

Sandset

Eidet

Straume

Rinostad

Holmstad

Sorland

Langøya

Blokken

Stokmarknes

Melbu

Hennes

Straumnes

Gimsøysand

Austvågøya

Bretteanes

Skytnes

Kabelvåg

Henningvær

Ballstad

Blekik

Nordmøla

Andøya

Overberga

Stø

Nykynd

Myre

Sandset

Eidet

Straume

Rinostad

Holmstad

Sorland

Langøya

Blokken

Stokmarknes

Melbu

Hennes

Straumnes

Gimsøysand

Austvågøya

Bretteanes

Skytnes

Kabelvåg

Ballstad

Blekik

Nordmøla

Andøya

Overberga

Stø

Nykynd

Myre

Sandset

Eidet

Straume

Rinostad

Holmstad

Sorland

Langøya

Blokken

Stokmarknes

Melbu

Hennes

Straumnes

Gimsøysand

Austvågøya

Bretteanes

Skytnes

Ballstad

Blekik

Nordmøla

Andøya

Overberga

Stø

Nykynd

Myre

Sandset

Eidet

Straume

Rinostad

Holmstad

Sorland

Langøya

Blokken

Stokmarknes

Melbu

Hennes

Straumnes

Gimsøysand

Austvågøya

Bretteanes

Ballstad

Blekik

Nordmøla

Andøya

Overberga

Stø

Nykynd

Myre

Sandset

Eidet

Straume

Rinostad

Holmstad

Sorland

Langøya

Blokken

Stokmarknes

Melbu

Hennes

Straumnes

Gimsøysand

Austvågøya

Ballstad

Blekik

Nordmøla

Andøya

Overberga

Stø

Nykynd

Myre

Sandset

Eidet

Straume

Rinostad

Holmstad

Sorland

Langøya

Blokken

Stokmarknes

Melbu

Hennes

Straumnes

Gimsøysand

Ballstad

Blekik

Nordmøla

Andøya

Overberga

Stø

Nykynd

Myre

Sandset

Eidet

Straume

Rinostad

Holmstad

Sorland

Langøya

Blokken

Stokmarknes

Melbu

Hennes</

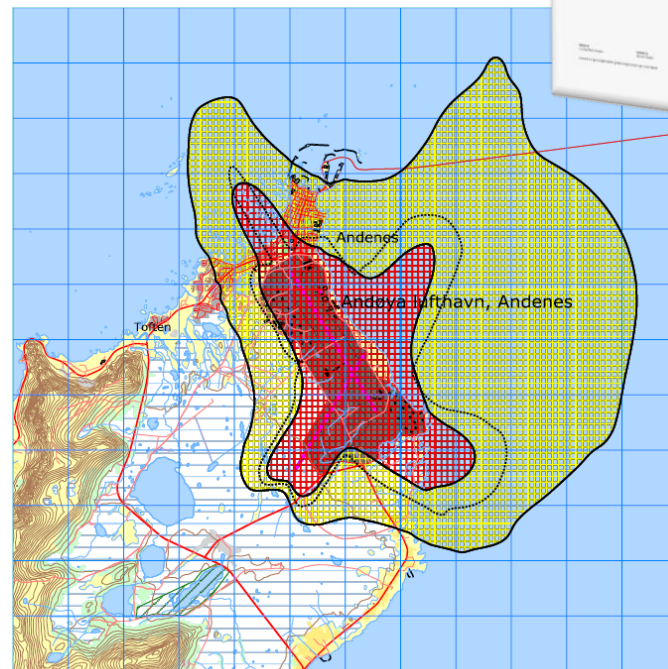
# Hvorfor vil regjeringen styrke basen på Evenes

- **Strategiske argumenter:**
  - Etablere en basestruktur som kan anvendes i krise og væpnet konflikt mot en motstander med moderne sensor- og våpensystemer
  - Samle kampfly og maritime patruljefly på en base beskyttet med langtrekkende luftvern
  - Det allierte mottaksområdet i Ofoten og fremrykningsaksen nordover beskyttes av luftvernet fra Evenes
  - Dette er et nødvendig grep for å kunne forsvare landet og landsdelen
  - En delt løsning medfører at de maritime patruljeflyene ikke vil komme inn under beskyttelsen av luftvern
- **Økonomi/EBA:**
  - Den rimeligste løsningen for samling på Andøya medfører et investeringsbehov på omlag 8,7 mrd. kroner. Dette er omlag 5,2 mrd. kroner mer enn for en samling på Evenes (3,5 mrd. kr.)
  - Kostnader for støytiltak gjør at investeringsbehovet på Andøya blir høyt
  - En delt løsning medfører to base- og støttestrukturer og kostnader til sikring av to baser. Over 20 år utgjør merkostnaden over 4 mrd. kroner
  - En beredskapsbase på Andøya i tillegg til Evenes gir en merkostnad på omlag 2,7 mrd. kroner

# Nedbrytning av investeringskostnader



| TILTAK  | KOSTNAD      |
|---|--------------|
| <b>Gjenbruk:</b>  | <b>300</b>   |
| •Skvadronsbygg  | -            |
| •Hangar G gjenbrukes men må påbygges                            | 150          |
| •Hangar H og redningsutstøysbygg kan gjenbrukes                 | 150          |
| <b>Nybygg</b>   | <b>8 319</b> |
| •Tilstedevaktbygg og vedlikeholdshangar for kampfly             | 358          |
| •Fasiliteter for luftvernstridsgruppen, FLO, kennel og sykestue | 615          |
| •Nye befalsforlegninger   | 495          |
| •Nye mannskapsforlegninger                                      | 162          |
| •Nye boliger  | 604          |
| •Flyoperative tiltak (dobbel sett med RAG)                      | 150          |
| •Sikringstiltak   | 717          |
| •Utbygging tverrbane  | 2 952        |
| •Støy, innløsning   | 1 628        |
| •Støydempende tiltak  | 527          |
| •Gjennomføring  | 113          |
| <b>Innredning</b>   | <b>100</b>   |
| <b>TOTALT</b>   | <b>8 719</b> |



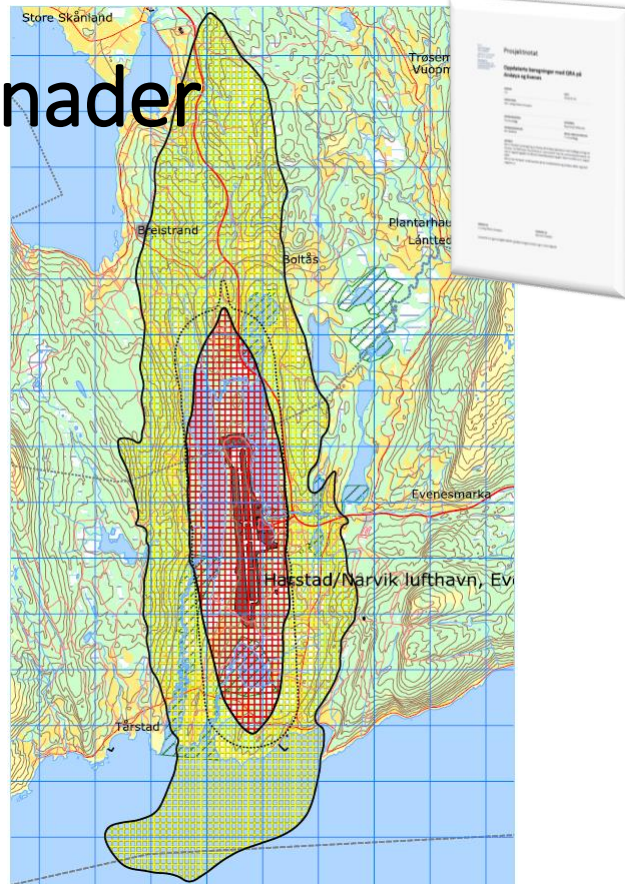
Figur 1 Støysoner for Andøya med QRA med  $MFN_{4eq} = 100$  dBA stiplet. M 1:75 000.

Tabell 2 Antall bygninger med støyomfintlig bruksformål i støysonene for Andøya med QRA.

| $L_{den}$   | Boligbygg | Skolebygg | Helsebygg | Fritidsbygg |
|-------------|-----------|-----------|-----------|-------------|
| 52.0 – 62.0 | 658       | 9         | 4         | 2           |
| 62.0 >      | 212       | 1         | 0         | 1           |

# Nedbrytning av investeringskostnader

| TILTAK  | KOSTNAD      |
|---|--------------|
| <b>Gjenbruk:</b>  | <b>161</b>   |
| •Skvadronsbygg til kampfly                              |              |
| •Hangar 2 til kampfly (tilstedevakt og vedlikehold)     | 61           |
| •Hangar 4 til FLO                                       | 99           |
| •Eksisterende bygningsmasse til luftvernstridsgruppen   |              |
| <b>Nybygg</b>   | <b>3 284</b> |
| •Nye hangarer og skvadronsbygg til maritime patruljefly | 1 083        |
| •Administrasjonsbygg                                    | 263          |
| •Ny sykestue  | 34           |
| •Nye befalsforlegninger                                 | 422          |
| •Nye mannskapsforlegninger                              | 96           |
| •Nye boliger  | 347          |
| •Flyoperative tiltak (RAG)                              | 75           |
| •Kennel   | 11           |
| •Sikringstiltak   | 702          |
| •Støy, innløsning                                       | 54           |
| •Støydempende tiltak                                    | 95           |
| •Veier og plasser                                       | 104          |
| <b>Innredning</b>                                       | <b>100</b>   |
| <b>TOTALT</b>   | <b>3 544</b> |

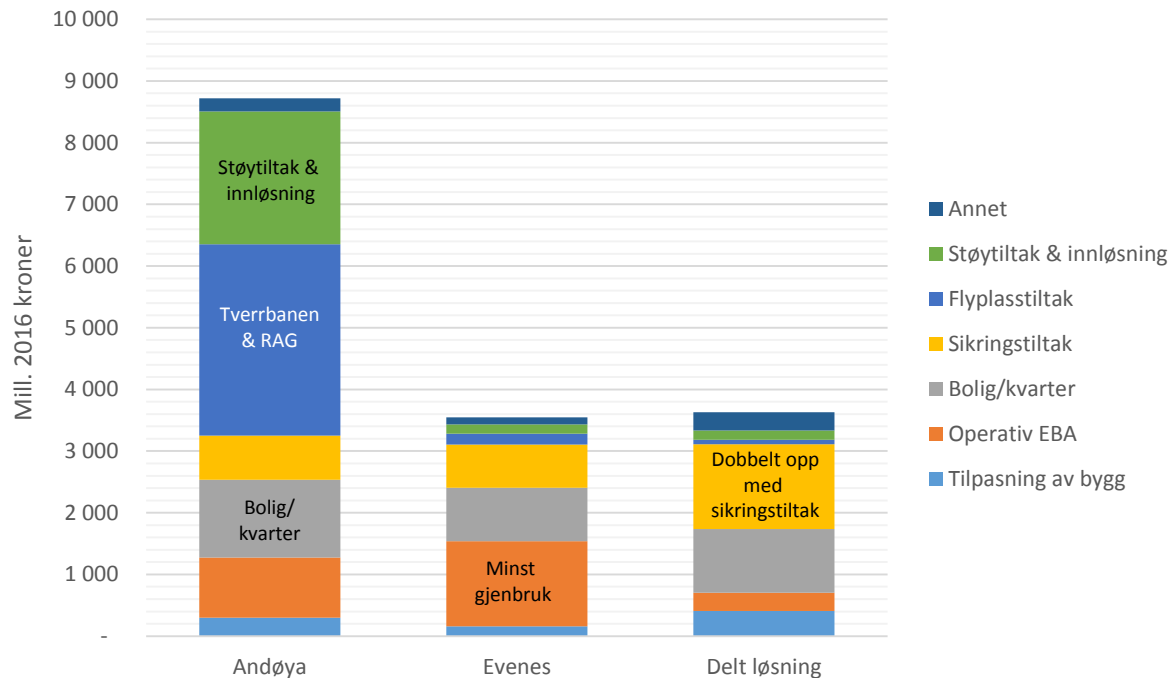


Tabell 3 Antall bygninger med støyfølsomt bruksformål i støysonene for Evenes som QRA base.

| L <sub>den</sub> | Boligbygg | Skolebygg | Helsebygg | Fritidsbygg |
|------------------|-----------|-----------|-----------|-------------|
| 52.0 -- 62.0     | 105       | 0         | 0         | 45          |
| 62.0 ->          | 0         | 0         | 0         | 9           |

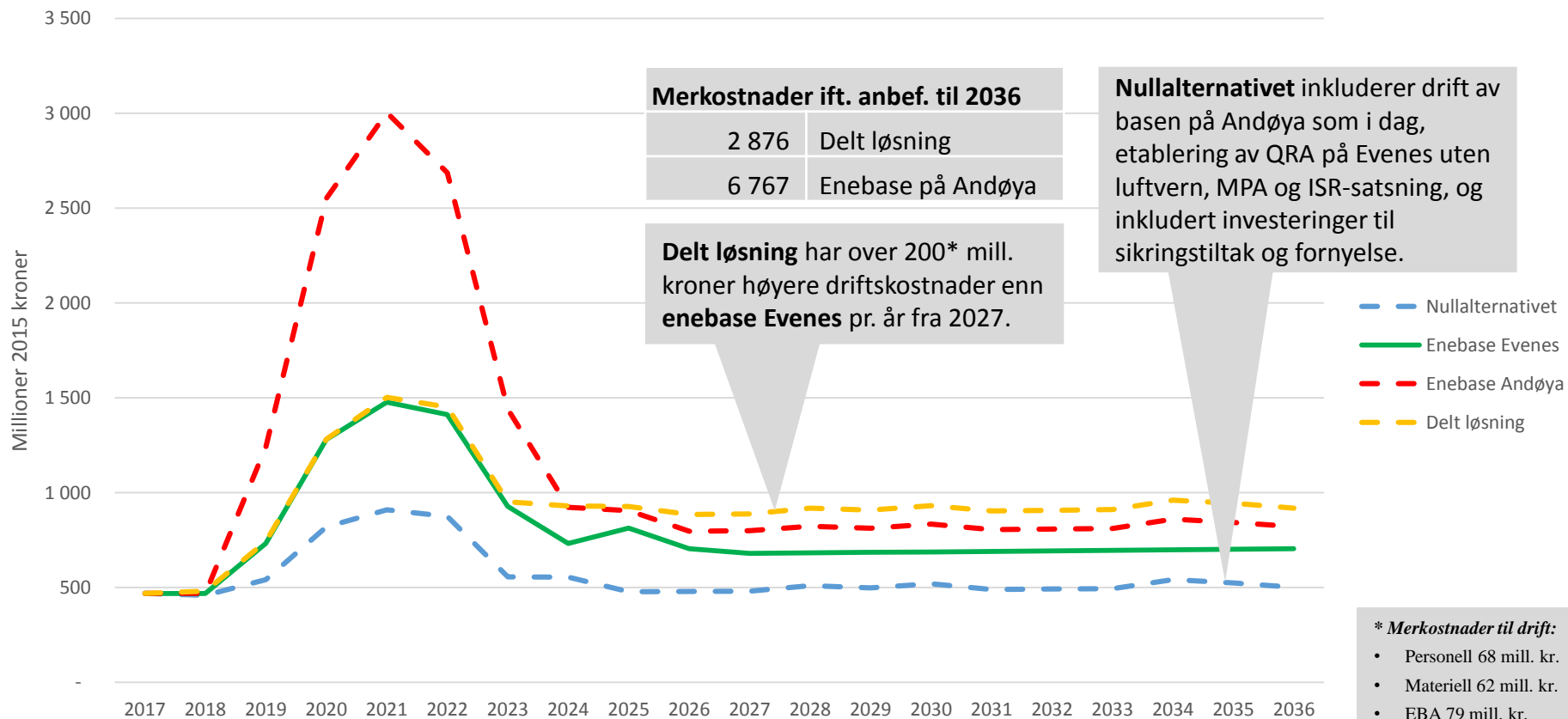


# Sammenstilling av investeringskostnader



# Helhetlig kostnadsbilde

(Unntatt materiellkostnader for flysystemene)

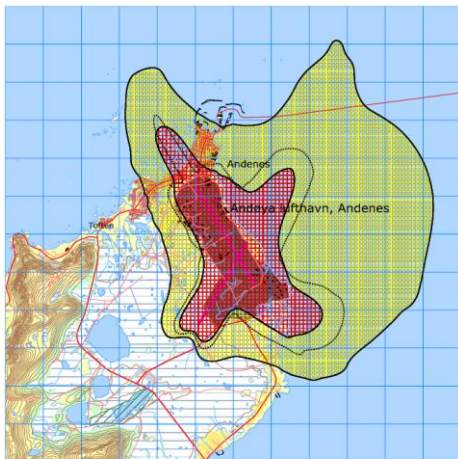


# Hvilken base er best egnet som fremskutt base for kampfly

- Gjenstand for omfattende utredning i forbindelse med Prop. 73 S
  - (2011) I FD sin *konseptuelle løsning for lokalisering av nye F-35 kampfly (KL\*)* ble det kun vurdert en base for QRA-beredskap med omlag 100 sorties pr. år. → Andøya anbefalt fra FD
  - (2012) I Prop. 73 S ble det lagt til grunn at hvis kampflybasen skulle legges til Ørland måtte det etableres en fremskutt base med regelmessig kampflyaktivitet og tilstedeværelse av betydning i nord. (10 % av flyprogrammet i tillegg til QRA, til sammen omlag 800 sorties pr. år.)
  - Andøya, Bodø, Bardufoss og Evenes ble grundig vurdert. Andøya ble vurdert som for dyr på grunn av støyproblematikk
- Vista analyse/Holte prosjekt gjennomført ekstern kvalitetssikring av FD sin KL fra 2011 - *KS-1 Lokalisering av Norges nye kampfly:*
  - «*Ut fra en samlet vurdering før kostnadene er vurdert rangeres Andøya på topp fulgt av Bodø og Evenes. Andøya er dessuten beregnet å være en del rimeligere enn Bodø og Evenes. En samlet vurdering inkludert kostnader tilsier med andre ord også at Andøya rangeres på topp.*» (s. 28)
  - «*...Andøya som QRA-base balanserer på tålegrensen for støy. KL\* vurderer at **104** sorties år, som det er lagt opp til, er støymessig akseptabelt, men særlig flere er ikke akseptabelt. I gitte situasjoner kan en QRA medføre flere enn **104** sorties.*» (s. 8)

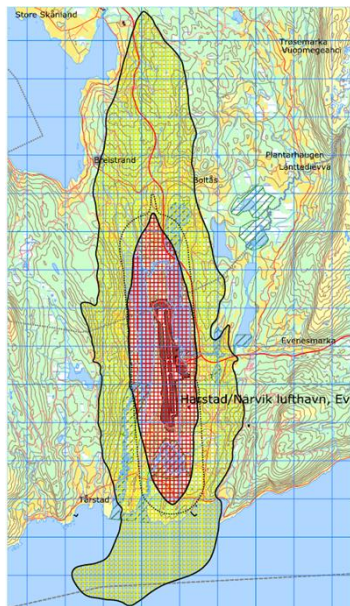
- Disse vurderingene er hentet fra FD sin konseptuelle løsning for lokalisering av nye F-35 kampfly.
- Dette var før det ble lagt til grunn QRA + fremskutt base med omlag **800** sorties til sammen.

# Nye støyberegninger 2016



Figur 1 Støysoner for Andøya med QRA med  $MFN_{100} = 100$  dBA stiple. M 1:75 000.

Tabell 2 Antall bygninger med støyomfiatig bruksformål i støysonene for Andøya med QRA.



**SINTEF**

DRIFTER AV  
P.O. Box 4700 Sluppen  
NO-2007 Trondheim  
Telefon: +47 73 30 30 30  
Telefax: +47 73 30 43 82  
info@sintef.no  
sinet@postboks.no  
konsekutt@postboks.no  
NO 590 087 529 8704

UNSTATT OFFENTLIGHET § 13 og 14

## Prosjektnotat

### Oppdaterte beregninger med QRA på Andøya og Evenes

|                           |               |                          |                     |
|---------------------------|---------------|--------------------------|---------------------|
| VERSION                   | 2.0           | DATE                     | 2016-01-26          |
| FORFATTER                 |               |                          |                     |
| Idar Ludvig Nilsen Granli |               |                          |                     |
| OPPGAVER                  | Forsvarsbygge | GRADERING                | RestrictedToPersons |
| OPPGAVERENS REF.          | Elin Walstad  | ANTALL SIDER OG VEILEDG. | 7 + 0 vedlegg       |

**ABSTRACT**  
 Det er foretatt ny beregning av flytøy på Andøya og Evenes med trafikkgrunnlag som tilsvare full QRA base. Resultatene er sammenstilt med de samme bestemmelsene som er satt til reguleringsplan for Ørland i hovedlystasjon og gitt i brev fra KMD av 8. August 2015. Det er stor forskjell i antall berørte på de to lokalitetene og Andøya skiller seg klart negativt ut.

UTARBEDT AV  
Idar Ludvig Nilsen Granli

PROSJEKTNR  
102002427

DOKKERT AV  
ODD PETERSEN

PROSJEKTNOMMER  
102002427/26

Prosjektet har gjennomgått SINTEFs godkjeningsprosedyre og er sikret digitalt

VERSION  
2.0

1 av 7



# Grunnlag for støyberegninger

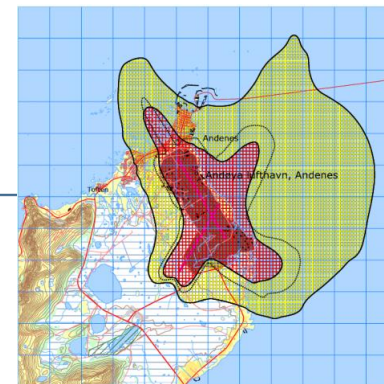
---

- Beregninger gjennomført av Sintef IKT
- Aktivitetsomfang:
  - F-35 - 790 avganger pr. år, derav 104 HS (skarpe oppdrag)
  - Annen aktivitet tilsvarer trafikk 2015
- Fordelt rullebanebruk:
  - Hovedbane/ tverrbane
- Utflygingsprofiler F-35 – utviklet for Ørland



# Støy med QRA på Andøya

- Antall bygg med støysensitivt bruksformål:  
boliger, skole, barnehage, helseinstitusjoner, fritidsboliger



Figur 1 Støysoner for Andøya med QRA med MFN<sub>dag</sub> = 100 dBA stiplet. M 1:75 000.

Tabell 2 Antall bygninger med støymøtlig bruksformål i støyssonene for Andøya med QRA.

| Lden                  | Dagens situasjon | Framtidig situasjon m/ QRA | Boligbygg | Skolebygg/-Helsebygg | Fritidsbygg |
|-----------------------|------------------|----------------------------|-----------|----------------------|-------------|
| Gul sone 52 – 61 Lden | 51               | 673                        | 658       | 13                   | 2           |
| Rød sone ≥ 62 Lden    | -                | 214                        | 212       | 1                    | 1           |

KMD setter grensene for å tilby innløsning ved kampflybasen til Lden 62 dBA og/eller MFN<sub>dag</sub> 100 dBA. Ut over de 212 bolighusene med Lden ≥ 62 dBA er det 29 bolighus med MFN<sub>dag</sub> ≥ 100 dBA, slik at total antall bygninger som tilbys innløsning da kommer opp i 241

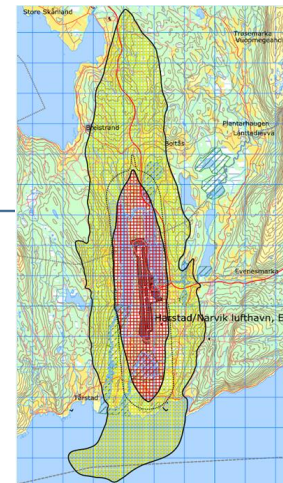
# Hva innebærer dette?

---

- Forutsatt reguleringsbestemmelser som for Ørland:
  - Innløsning: 62 Lden eller MFNday 100 dBA
  - Fasadetiltak: utgangspunkt 30 dBA, kan fravikes ved kost-nytte
- Andøya
  - Tilbud om innløsning ca. 240 bygg
  - Omfanget av fasadetiltak i gul sone er usikkert

# Støy med QRA på Evenes forts.

- Antall bygg med støysensitivt bruksformål:  
boliger, skole, barnehage, helseinstitusjoner, fritidsboliger



| Lden                    | Dagens situasjon | Framtidig situasjon m/ QRA | Boligbygg | Skolebygg/-Helsebygg | Fritidsbygg |
|-------------------------|------------------|----------------------------|-----------|----------------------|-------------|
| Gul sone 52 – 61 Lden   | 30               | 150                        | 105       | 0                    | 45          |
| Rød sone $\geq 62$ Lden | 1                | 9                          | 0         | 0                    | 9           |

KMD setter grensene for å tilby innløsning ved kampflybasen til Lden 62 dBA og/eller MFNdag 100 dBA. Ut over de 9 fritidsboligene med Lden  $\geq 62$  dBA er det 8 bolighus og 12 fritidsboliger med MFNdag  $\geq 100$  dBA, slik at total antall bygninger som tilbys innløsning da kommer opp i 29.



# Hva innebærer dette?

---

- Forutsatt reguleringsbestemmelser som for Ørland:
  - Innløsning: 62 Lden eller MFNday 100 dBA
  - Fasadetiltak: utgangspunkt 30 dBA, kan fravikes ved kost-nytte
- Andøya
  - Tilbud om innløsning ca. 240 bygg
  - Omfanget av fasadetiltak i gul sone (673 bygg) er usikkert
- Evenes
  - Tilbud om innløsning 29 bygg
  - Omfanget av fasadetiltak i gul sone (105 bygg) er usikkert

# Kostnader tverrvindbane og støytiltak

## Andøya

| Kostnadselement  | Plangrunnlag      | Merknad   |
|--|-------------------|---|
| Fornyelse av eksisterende tverrvindbane (1.670 m)      | 126 MNOK          | 50.000 NOK/lengdemeter, ref Ørland + forventede tillegg og usikkerhet (50%) |
| Forlengelse av tverrvindbanen (1.044 m), iht NATO-krav | 2.952 MNOK        | 1,8 MNOK/lengdemeter, ref Ørland + forventede tillegg og usikkerhet (50%)   |
| Innløsning (støy)                                      | 1.628 MNOK        | Ref Ørland  |
| Støytiltak   | 527 MNOK          | Ref Ørland  |
| <b>Sum</b>   | <b>5.233 MNOK</b> |   |

## Evenes

| Kostnadselement                         | Plangrunnlag    | Merknad       |
|---|-----------------|---------------|
| Fornyelse av eksisterende tverrvindbane | 0               | Ikke relevant |
| Forlengelse av tverrvindbanen           | 0               | Ikke relevant |
| Innløsning (støy)                       | 54 MNOK         | Ref Ørland    |
| Støytiltak                              | 95 MNOK         | Ref Ørland    |
| <b>Sum</b>                              | <b>149 MNOK</b> |               |

# Estimert avhendingspotensiale Andøya og Evenes

---

Grunnlag for estimatene er basert på kunnskap om miljøkostnader ved avvikling av Fornebu, pågående arbeider ifm avhending av Bodø og skjønnstaksten for Værnes

## **Andøya**

Kartlegging av eventuelle miljøtiltak 6 MNOK

Tiltak 64 MNOK

Brutto salgsinntekt 20 MNOK

**Netto avhendingskostnad 50 MNOK**

## **Evenes**

Kartlegging av eventuelle miljøtiltak 1 MNOK

Tiltak 4 MNOK

Brutto salgsinntekt 15 MNOK

**Netto avhendingspotensiale 10 MNOK (inntekt)**



# Vurderinger av distriktsmessige konsekvenser



# Sammenlikning av distriktsmessige konsekvenser i Samfunnsøkonomisk analyse- og PwC sine rapporter

- **Hva er felles:**
  - Begge rapportene legger omlag samme grunnlaget til grunn for forsvarssektorens ansatte (260-280 ansatte)
- **Samfunnsøkonomisk analyse (SA):**
  - Opererer med to scenarioer, ett der ATC må legges ned med tap av ytterligere 34 sysselsatte
  - SA tar utgangspunkt i at alle direkte berørte årsverk vil flytte med virksomheten, og at de tar med seg sine familier slik at total nedgang i sysselsetning blir på fra 19 % til 21 %.
  - SA underbygger ikke sine vurderinger (Ikke etterprøvbart)
- **PwC:**
  - Bruker en anerkjent metode utviklet i samarbeid med KMD og ett verktøy (PANDA) utarbeidet av Sintef
  - Her legges det til grunn erfaringsbaserte vurderinger av hvor mange prosent av familiene som vil flytte basert på tilsetningsforhold, sivil status og alder
  - Det er utarbeidet ett lavt og ett høyt scenario for flyttetilbøyelighet
  - Resultatet blir fra 6 % til 9 % reduksjon av sysselsetning (inkludert indirekte effekt) og en forventet nedgang i folketallet på fra 6 % til 10 % i kommunen
  - Metoden er gjengitt i rapporten og alt er etterprøvbart
- **Konklusjon:**
  - SA sine funn ligger på omlag dobbelt så stor nedgang i sysselsetning og folketall i forhold til hva som er «worst case» eller «høy flyttetilbøyelighet» iht. anerkjent metode for distriktsmessige konsekvensanalyser



# Sammenlikning av samfunnsøkonomisk lønnsomhet i Samfunnsøkonomisk analyse- og PwC sine rapporter

- **Hva er felles:**
  - Begge rapportene konkluderer med at det er lønnsomt å samle aktiviteten på Evenes på lengre sikt
  - Det legges i begge rapportene til grunn at Avinor sine kostnader ikke påvirkes negativt på grunn av fordelingsvirkningen mellom Andøya og Evenes
  - Ingen av rapportene konkluderer med at ATC må nedlegges som en følge av at lufthavnen på Andøya nedlegges
- **Samfunnsøkonomisk analyse (SA):**
  - SA har gjennomført en «bedriftsøkonomisk analyse», ikke en «samfunnsøkonomiske analyse»
  - SA mangler grunnlaget for å gjennomføre den prissatte delen av en samfunnsøkonomisk analyse
  - Arbeidet er i stor grad basert på det de definerer som «vårt beste skjønn»
  - På grunn av mangel på kostnadsdata poengterer SA at deres kostnadsanslag er usikre
  - *Konklusjon:* Nedleggelse av Andøya og en samling av aktiviteten på Evenes er lønnsom på kort sikt hvis ATC videreføres, og på lengre sikt hvis ATC nedlegges
- **PwC:**
  - Har fått tilgang på alle kostnadsberegninger av alternative baseløsninger og nye personellbaner
  - Komplett samfunnsøkonomisk konsekvensbilde med både prissatte og ikke prissatte konsekvenser
  - PwC opererer med lavere nedleggelseskostander basert på analyse fra Forsvarsbygg skifte eiendom. Disse inkluderer oppryddingskostnader fratrukket antatte salgsgvinster
  - *Konklusjon:* Samling på Evenes er den samfunnsøkonomisk beste baseinnretningen for kampfly og maritime overvåkingsfly i Nord-Norge
- **Konklusjon:**
  - SA sin rapport er utarbeidet uten tilgang på nødvendig grunnlagsinformasjon, noe SA selv poengterer i rapporten.
  - Det er lite diskrepans mellom rapportene i forhold til konklusjoner, men tallene kan ikke sammenliknes da de ikke er utarbeidet på samme grunnlag

# Sammenlikning av hvordan ATC håndteres i Samfunnsøkonomisk analyse- og PwC sine rapporter

- **Felles:**
  - Det legges i begge rapporter til grunn at ATC påvirkes av om Andøya flystasjon nedlegges
  - Ingen av rapportene konkluderer med at ATC vil måtte nedlegge virksomheten
- **Samfunnsøkonomisk analyse (SA):**
  - Gjør beregninger for to scenarier; at ATC videreføres eller at ATC nedlegges
  - Konkluderer med at en nedleggelse av ATC påfører Forsvarets kostnader og ytterligere reduksjon av sysselsetning
- **PwC:**
  - Har både besøkt ATC og hatt dialog med ATC i utarbeidelsen av rapporten
  - Hevder en nedleggelse av Andøya vil gi økte kostnadene for ATC
  - Dette kan føre til at testsenteret må øke prisene sine så mye at virksomheten til ATC må nedskaleres
  - PwC vektlegger også den potensielt positive effekten for ATC av økt militær aktivitet i Nord-Norge (Luftvernstridsgruppe og økt maritim aktivitet)
  - Dette vil kunne gi økt aktivitet ved ATC både som følge av økt skyting med luftvern og økt skyting fra fartøyer
- **Konklusjon:**
  - Det er ikke noe diskrepans i hvordan rapportene omhandler konsekvenser for ATC av en nedleggelse av Andøya, men PwC har sett potensielt positive konsekvenser i tillegg til potensielt negative konsekvensene



# Andøya Test Center (ATC)

- Det er et voksende marked for ATC sitt tilbud.
  - Økt interesse for testing av missiler fra fartøyer (nasjonalt/internasjonalt)
  - Økt interesse for testing av luftvernmisseriler (nasjonalt LSAM+MSAM)
- Nødvendig støtte og fasiliteter på flystasjonen kan videreføres privat, dette representerer en mulighet for lokal verdiskapning
- Vesentlig økning i nasjonal aktivitet med missilbærende fartøyer og luftvern i nærområdet og på basene Ramsund og Evenes
- Betydningen av økt alliert bruk av ATC
  - I PwC sin samfunnsøkonomiske analyse får dette ikke noen innvirkning på samfunnsøkonomisk lønnsomhet
  - I LTP er dette tillagt vekt
  - Økt alliert bruk av ATC vil være positivt for ATC i fremtiden uavhengig av basevalg.





